

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annettua lakia siten, että Finnvera Oyj voisi ottaa vastatakseen toimintansa lopettavan Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal - SSP Oy:n laina- ja takauksennasta yhtiöiden kesken erikseen sovittavilta osilta.

Tarkoituksena on, että valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj ostaisi valtion Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä laina- saamiset, jotka tällä yhtiöllä on asiakkailtaan, sekä ottaisi vastatakseen Arsenal - SSP Oy:n asiakkaittensa puolesta antamat

takaussitoumukset. Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal - SSP Oy on valtion omistaman Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö.

Valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain muuttaminen on tarpeen, jotta Finnvera Oyj voisi ottaa vastatakseen edellä mainitusta laina- ja takauksennasta riippumatta niistä yhtiön rahoitustoimintaa koskevista toimialarajoituksista, joista tässä laissa säädetään.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu..

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Hallitus on eduskunnalle antamassaan selonteossa 4/1999 ilmoittanut lopettavansa Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj:n toiminnan vuoden 1999 lopussa valtionvakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 1 §:n mukaisena omaisuudenhoitoyhtiönä. Myös omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal - SSP Oy:n toiminta lopetettaisiin Tähän liittyen valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj ja Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj ovat neuvotelleet siitä, että Finnvera Oyj ostaisi pääosan jäljellä olevasta Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj:n laina- ja takauksennasta. Finnvera Oyj:n ostettavaksi tulevan laina- ja takauksennan suuruudeksi arvioidaan enintään 1500 miljoonaa markkaa nimellisarvoltaan. Näistä olisi noin 110 miljoonaa markkaa Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal - SSP Oy:n asiakkailleen antamia takauksia.

Näihin saamisiin ja vastuisiin sisältyy merkittävästi sellaisia yrityksiä, jotka eivät toimialtaan täytyt niitä edellytyksiä, joista Finnvera Oyj:n rahoitustoimintaa koskevan valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) 2 §:ssä säädetään. Mainitun säännöksen mukaan Finnvera Oyj ei voi kohdistaa rahoitustoimintaansa rakennustoimintaan, vähittäiskauppaan eikä kuljetustoimintaan kuin tietyiltä, suhteellisen rajoitetuilta osin. Varsinaiseen maa- ja metsätalouteen yhtiö ei voi myöntää rahoitustaan laisinkaan.

Siinä tapauksessa, että edellä mainittuja toimialarajoituksia sovellettaisiin yhtiölle siirtyväksi suunniteltuun laina- ja takauksennaan, arviolta noin 400 miljoonan markan suuruisen osuus olisi tästä kannasta jätettävä Finnvera Oyj:n toimesta hoidettavan järjestelyn ulkopuolelle.

Jotta Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj:n

ja Omaisuudenhoito-yhtiö Arsenal - SSP Oy:n toiminnan lopettaminen voitaisiin toteuttaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisten kokonaisuuksien puitteissa, on tarpeen luoda edellytykset mahdollisimman yhtenäisen laina- ja takauksikannan siirtymiselle Finnvera Oy:n hoidettavaksi. Tämän johdosta ehdotetaan, ettei nyt kysymyksessä olevaan Finnvera Oy:n vastuulle ja hoidettavaksi siirtyvään laina- ja takauksikantaan sisältyviin laina-asiakkaisiin eikä takauksen kohteena oleviin asiakkaisiin sovellettaisi lain 2 §:n 1 momentissa säädettyjä toimialarajoituksia. Voimassa olevassa laissa tarkoitetun varsinaisen maa- ja metsätalouden osalta toimialarajoitus jäisi kuitenkin edelleen voimaan.

Neuvottelujen kohteena olevan laina- ja takauksikannan hoitaminen soveltuisi valtion erityisrahoitus-yhtiö Finnvera Oy:lle sen toimiala huomioon ottaen. Finnvera Oy:lle on valtion erityisrahoitus-yhtiöstä annetun lain (443/1998) 4 §:ssä asetettu itsekannattavuusperiaate. Tämän johdosta lähtökohtana tulisi olla, ettei Omaisuudenhoito-yhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä siirtyväksi suunnitellun laina- ja takauksikannan hoitaminen muodostuisi yhtiölle tappiolliseksi.

Laina- ja takauksikannan hoitaminen edellyttäisi Finnvera Oy:ltä kaikkia niitä normaaliin asiakassuhteeseen liittyviä toimenpiteitä, jotka rahoittajalle kuuluvat. Tällaisia olisivat muun muassa laina- ja takausajan mahdollinen pidentäminen, lisärahoituksen myöntäminen, takausvastuun laajentaminen tai takauksen saajan vaihtuminen. Lähtökohtana olisi kuitenkin se, että laina- ja takauksikanta pyritäisiin johdonmukaisin toimenpitein hoitamaan loppuun mahdollisimman nopeasti kuitenkin asiakkaiden edut tarpeellisessa määrin huomioon ottaen. Laina- ja takauksikannan hoitamisessa Finnvera Oy:n noudattaisi toimialarajoituksia koskevan poikkeussäännöksen ohella niitä säännöksiä ja määräyksiä, jotka koskevat yhtiön muuta toimintaa.

Finnvera Oy:lle siirtyvän laina- ja takauksikannan voidaan arvioida ilman edellä tarkoitettuja normaaliin asiakassuhteeseen liittyviä toimenpiteitä pääosaltaan poistuvan siirtymishetkestään noin viidessä vuodessa. Sen johdosta, että laina- ja takauksikannan asianmukainen hoitaminen edellyttää kuitenkin lisärahoitusta ja muita toimenpiteitä, laina- ja takauksikanta tulee ulottumaan joiltain osin viittä vuotta pidemmälle. Lisärahoituk-

sen määrän arvioidaan nousevan yhteensä 200–250 miljoonaan markkaan. Koska toimialarajoituksesta poikkeaminen on kuitenkin tarkoituksenmukaista säätää väliaikaiseksi, ehdotetaan, että toimialarajoituksen poikkeusta koskevan säännöksen voimassaolo päättyisi vuoden 2004 loppuun mennessä.

Voimaantulosäännöksessä säädettäisiin, että lakia sovellettaisiin lain voimassaolokautana Omaisuudenhoito-yhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä siirtyneeseen laina- ja takauksikantaan koskeviin rahoituspäätöksiin. Tämä merkitsee sitä, että Finnvera Oy voisi hoitaa toimialarajoituksen poikkeuksen piirissä olevien asiakkaitensa rahoitusta väliaikaisen lain voimassaoloajan päättymisen jälkeenkin. Voimassaoloajan päättymisen jälkeen yhtiö ei kuitenkaan voisi tehdä uusia rahoituspäätöksiä, joiksi lisärahoituksen myöntämisen lisäksi katsottaisiin myös laina- ja takausajan pidentäminen.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset valtion talouteen

Neuvottelujen kohteena olevan laina- ja takauksikannan enintään 1500 miljoonan markan suuruudesta nimellisarvosta kolmannes kohdistuu joko vapaaehtoisessa tai pakollisessa yrityssaneerauksessa oleviin asiakkaisiin ja noin 1000 miljoonaa markkaa sellaisiin asiakkaisiin, jotka eivät ole yrityssaneerauksessa. Muista asiakkaista noin puolet edustaa taloudelliselta tilanteeltaan ongelmantonta asiakaskantaa.

Finnvera Oy:lle siirtyväksi suunnitellun laina- ja takauksikannan koskevan kauppahinnan suuruus määräytyy sopimuspuolien välillä asiassa käytävien neuvottelujen perusteella. Laina- ja takauksikannan suuruus riippuu osaltaan tämän esityksen toteutumisesta, mikä puolestaan vaikuttaa sovittavan kauppahinnan suuruuteen. Valtiontaloudellisia vaikutuksia ei tällä esityksellä kuitenkaan suoranaisesti ole. Tarkoituksena on, että laina- ja takauksikanta voisi tulla tarvittavan lisärahoituksen osalta valtioneuvoston Finnvera Oy:lle antaman luotto- ja takaustappioiden osittaista korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin. Tältä osin esityksellä olisi välillisesti valtiontaloudellisia vaikutuksia, jotka koko vaikutusajaltaan voisivat olla yhteensä noin 20 miljoonaan markkaa.

Vaikutukset yritystoimintaan

Finnvera Oyj:tä toimintaa koskevan toimialarajoituksen väliaikainen poistaminen vaikuttaisi sen piiriin tulevien asiakasryhmien osalta myönteisesti ottaen huomioon Finnvera Oyj:n edellytykset yritysten neuvonta- ja kehittämistoimintaan.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä kauppa- ja teollisuusministeriössä yhteistyössä val-

tiovarainministeriön ja Finnvera Oyj:n kanssa.

4. Voimaan tulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta 18 päivänä kesäkuuta 1998 annetun lain (445/1998) 2 §:ään väliaikaisesti uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Toiminnan kohdistaminen

OmaisuuDENHOIToyhtiö Arsenal - SSP Oy:n takausvastuita.

Mitä 1 momentissa säädetään yhtiön toiminnan kohdistamisessa noudatettavista toimialarajoituksista, ei varsinaista maa- ja metsätaloutta lukuun ottamatta koske OmaisuuDENHOIToyhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä ostettavia lainasaatavia ja kaupan yhteydessä erityisrahoitusyhtiön vastattavakseen ottamia

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Laki on voimassa vuoden 2004 loppuun siten, että sitä sovelletaan lain voimassaoloaikana tehtyihin OmaisuuDENHOIToyhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä siirtynyttä laina- ja takauskantaa koskeviin rahoituspäätöksiin.

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Erkki Tuomioja*

Laki

valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta 18 päivänä kesäkuuta 1998 annetun lain (445/1998) 2 §:ään väliaikaisesti uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Mitä 1 momentissa säädetään yhtiön toiminnan kohdistamisessa noudatettavista toimialarajoituksista, ei varsinaista maa- ja metsätaloutta lukuun ottamatta koske Omaisuushoito-yhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä ostettavia lainasaatavia ja kaupan yhteydessä erityisrahoitusyhtiön vastattavakseen ottamia Omaisuushoito-yhtiö Arsenal - SSP Oy:n takausvastuita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Laki on voimassa vuoden 2004 loppuun siten, että sitä sovelletaan lain voimassaoloaikana tehtyihin Omaisuushoito-yhtiö Arsenal - SSP Oy:ltä siirtynyttä laina- ja takauskantaa koskeviin rahoituspäätöksiin.
